כי תבוא לאומן תשפ"ג

אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה"צ רבי יצחק לעזער שליט"א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא"ש

גיליון שע"ד

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9

חסדי ה' יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת **כי תבוא**, שהיא משתי הפרשיות האחרונות של השנה, ור' נתן היה רגיל לכתוב בפרשה זו: **"כי תבוא לאומן"**, ובפרט בימים ההם, שהנסיעה לאומן היתה כרוכה בטלטולים רבים – כל אחד ממקום מגוריו באוקראינה, והיו צריכים להתחיל עם הנסיעה וטלטול הדרך כשבוע או שבועיים קודם – בפרשת כי תבוא **'לאומן'**.

והנה עלינו להבין, מה משמעות העניין של **כי תבוא 'לאומן'**? וכי זה דבר מליצה בעלמא? עלינו לחשוב ולהתבונן בזה, מה העניין של **כי תבוא 'לאומן'**? וכן, איך זה קשור אלינו לעובדא ולמעשה? האם זה רק רמז בעלמא, או שזה ממש מונח בתוך דברי הפרשה, כהכנה לימי ר"ה?

ראשית עלינו לדעת דברי הגמרא (מגילה לא:), גבי תקנות עזרא הסופר בקריאות התורה, שהתקין על קריאת פרשת כי תבוא קודם ר"ה, כדי שיתקיים 'תכלה שנה וקללותיה'.

כי בפרשת כי תבוא (מעליית שישי ואילך) מובאת תוכחה, דהיינו האזהרה של התורה הקדושה, שאנחנו צריכים להתחזק מאד לקיים כל מצוות התורה, כי אם לא – יהיה מה שיהיה...

ואנחנו יודעים שצדיקים פירשו את כל התוכחה באופן חיובי ובתור ברכה; כי כשהקדוש־ברוך־הוא מוכיח, אכן זו 'תוכחת מגולה' – מגילוי הדברים בחיצוניות שומעים דברי תוכחה, אך זו 'אהבה מסותרת' – בתוך התוכחה גנוזה אהבת הקדוש־ברוך־הוא לעם ישראל, וכל מה שמזהיר אותנו זה מרוב אהבה, כמו אבא שמזהיר את ילדו: "ילדי היקר, אני מבקש אותך, אל תיכנס, ח"ו, לסכנה; תשמור על עצמך; אני מזהיר אותך, שאם תעשה כך וכך, יהיה כך וכך"... אדם שיש לו שכל, זה מוסיף לו אהבה, כי הוא מבין "כמה אבא אוהב אותי, הוא מזהיר אותי ומדריך אותי בדרך הנכונה"...

כי באמת, כולנו ילדים הזקוקים להדרכה, ולא משנה מהו הגיל שלנו... רבינו עושה אותנו תמיד כמו ילדים צעירים, שאנחנו מתחילים **עכשיו** את החיים! לא שאדם עושה חשבון "אני כבר בגיל כזה וכזה"... רביז"ל אמר בפירוש (שיחות הר"ן, סימן נא): **"אין טוב להיות זקן; הן חסיד זקן, והן צדיק זקן, זקן אין טוב, כי צריך רק להתחדש בכל יום להתחיל בכל עת מחדש"**.

אדם שומע כל זאת, וטוען: "אתה אומר לי שאסור להיות זקן, אבל כתוב לי בתעודת הלידה שלי מתי נולדתי, וכתוב בתעודת־זהות שלי שאני בגיל פלוני ופלוני"... **אבל רבינו מלמד אותנו איך להתגבר על הדמיונות האלו!** למה

'**דמיונות**'? כי רביז"ל אומר (ליקו"מ ח"ב סי' סא) שכל המושג של זמן זה דמיון, נותן רביז"ל דוגמא: אדם הולך לנוח מעט, והנה הוא חולם חלום שנדמה לו כארוך מאד – הנה הוא ילד, הוא בחור, הוא אבא, הוא סבא... וכשהוא מתעורר מן השינה הוא רואה שחלף רק רבע שעה... למה? כי בחלום, אדם נכנס ל'עולם הדמיון', זה לא דבר מציאותי אלאל למעלה מן המציאות, ושם נדמה לו הזמן הקצר כמו שנים רבות, אבל מיד כשאדם חוזר למציאות העוה"ז, הוא רואה שזה רק רבע שעה...

אומר רבינו: **כך הם השבעים שנה של האדם**; כלומר, כל אחד כפי שנותיו שזוכה להן, כמ"ש (תהלים צ, י) "יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה" – כל אחד יש לו את מספר שנותיו בעוה"ז שבהם זוכה לרכוש לעצמו דברים טובים, ולחזור אל הבית הנצחי מלא וגדוש עם רכוש נצחי...

וכשאדם מסתובב כאן בזה העולם, נדמה לו הזמן ארוך מאד מאד, הן כל השנים שכבר עברו עליו, והן כמה שעוד יהיו לו... אבל, אומר רבינו, מי שיש לו שכל גדול, כל זה אצלו כרבע שעה... כי יש אצלו ענין של 'התאחדות הזמן' (ליקו"מ ח"ב סי' עט), והכל אצלו מתאחד ביחד – 'היה, הווה ויהיה' זה אחד אצלו, כי אין אצלו שום מושג של 'זמן'...

נמצא א"כ, שיכולים אנו להבין איך רביז"ל עושה אותנו ילדים, כי כשאין מושג של 'זמן' – עכשיו אני ילד... והעיקר שאדם יזכה להכניס זאת היטב בעצמו!

רוב חלישות הדעת ובלבולים שעוברים על האדם – נובע מ'זְקֵנָה' השרויה בתוכו; אין הכוונה על זְקֵנָה של שבעים או שמונים שנה, אלא 'זְקֵנָה' היינו שאדם אומר "אני כבר רגיל להרגלים האלה, זה הטבע שלי מקטנותי, זה האופי שלי, ואיך אשנה את זה?"... זה ענין של 'זְקֵנָה', משא"כ אם נולדת 'היום' – קמת בבוקר, אמרת "מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתי בחמלה, רבה אמונתך", ועכשיו יום חדש! אתה בן אדם חדש!

וזה לאו דוקא בכל 'בוקר', אלא זה יכול להיות גם בצהריים, בערב ובלילה... יום חדש, לילה חדש, העיקר שאדם יתחדש!

מדוע אנחנו מתפללים בכל יום ערב ובוקר וצהריים? אותו ענין האמור, כי אנחנו מתחברים בכל פעם מחדש אל אותו זמן ביום; האר"י הקדוש אומר, שאין תפילה אחת דומה לחברתה, אלא כל תפילה מיוחדת בפני עצמה. **הערבית שהתפללת היום, היא לא אותה ערבית של אתמול, וגם לא תהא הערבית של מחר בעז"ה, אלא בכל יום ישנם תיקונים חדשים!**

אלו דברים שהם, כמובן, למעלה משכלנו, אך עלינו להאמין ולקבל זאת בתמימות ופשיטות: **הלילה הזה עדיין לא היה!** זכינו והתפללנו ערבית, אם עדיין לא – אז נתפלל ערבית, נזכה בעז"ה להגיד תיקון חצות, **זה משהו חדש! לא קשור למה שהיה אתמול ושלשום, או מה שיהיה מחר...** זהו האור של רבינו, שמעלה אותנו למעלה מן הזמן!

רבינו אומר (ספר המידות, אות תשובה, חלק שני, סעיף א): **"יום שהאדם עושה תשובה, הוא למעלה מהזמן, ומעלה את כל הימים למעלה מהזמן, וכן יום הכיפורים הוא למעלה מהזמן"**; כי כשאדם זוכה לעשות תשובה – הוא מגביה עצמו למעלה מן הזמן לגמרי, וכן יום כיפור הוא למעלה מן הזמן, כי מי שיש לו קצת רגש ביום הקדוש הזה – עולה למעלה מן הזמן לגמרי.

הנה עומדים אנו כבר סמוך ונראה ליו"כ, שהוא יום אחד בשנה שבו הקב"ה מוחל עוונות ישראל, וכדאיתא בתנא־דבי־אליהו (רבא, פרק א) עה"פ (תהלים קלט, טז) "**יָמִים יֻצָּרוּ וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם**" – הקב"ה יצר ימים רבים בשנה, ויש לו להקב"ה יום אחד מיוחד מכל אלו ימות השנה, ומהו היום הזה? אומר התנא־דבי־אליהו: "**זֶה יוֹם הַכִּפּוּרִים לְיִשְׂרָאֵל**"; כי הוא יום מיוחד שבו אנחנו 'לא פה'... אלא דומים למלאכי השרת, יש את חמשת העינויים, וזה מרים ומגביה אותנו למעלה מן הזמן...

לקראת יו"כ, יש כאלו שנכנסים לכל מיני פחדים מחמת הצום וכו', ובזה מסופר על איזה צדיק, שפעם שאלוהו אחר יו"כ: "איך צמתם ביו"כ?" ענה ואמר הצדיק בתמימות: "**למי היה זמן לצום ביו"כ?**"... כי עד שהתחיל את הצום – כבר תקעו את התקיעה של סוף תפילת נעילה... שזהו העניין האמור, שרביז"ל מרים אותנו למעלה מן הזמן.

וזה יכול להיות בכל יום, שאדם חי למעלה מן הזמן, ומזה מונע מעצמו את רוב הבלבולים הנובעים מחמת היותו זקן, ועל זה הזהירנו רבינו: **לא להיות זקן!** כי זה מה שסוחב את האדם תמיד בחזרה, שהוא מרגיש עצמו 'זקן' – הן במידות שלו, הן במשיכות שלו, הן במשפחה שלו, ובשאר ענייני חייו, הוא מרגיש 'זקן', ואיך אפשר ללמד זקן?...

יש פתגם עממי: 'סוס זקן לא יכולים לאלף'; אי־אפשר לקחת סוס זקן ולהתחיל לאלף אותו וללמד אותו כל מיני תרגילים חדשים וכו', משא"כ סוס צעיר... אותו דבר אצל האדם, אם הוא מרגיש את עצמו זקן, זה מונע ממנו את ההתקדמות, הוא אומר "כך אני חי, זו המציאות, ועלי להשלים עם המציאות הזאת, וזהו"...

אבל רבינו מרים אותנו למקום אחר לגמרי, ומגלה לך: תשלים עם המציאות! איזו מציאות? 'שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל'! אין שום מציאות אחרת, המציאות אחת היא: שהכל אלקות! ואם הכלא לקות, אני חלק מהאלקותו המציאותית הזו...

מוהרא"ש מזכיר פעמים רבות במכתביו וספריו: **תשב במקום אחד ותצייר לעצמך שעכשיו אתה בתוך אלקות; הקב"ה ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל!** איזה תענוג זה, שאדם זוכה לחשוב כך, אפילו כמה דקות! אשרי מי שזוכה להכניס זאת היטב בעצמו עד שזוכה לחשוב מזה תמיד, אבל לכל הפחות יקח כמה דקות בשביל זה!

שזה ענין ההתבודדות שלימדנו רבינו – **עכשיו אני לבד עם הקב"ה!** וכדברי המשנה (אבות ג, ד): "**הנעור בלילה והמהלך בדרך יחידי**" – הן אם זה בלילה והן אם זה ביום, העיקר שאדם זוכה שהוא '**מהלך בדרך יחידי**' – '**בדרך יחידו של עולם**', אני לבד עם הקב"ה! ממשיכה המשנה שם: "**ומפנה ליבו לבטלה**" – על זה מפרש רבינו (ליקו"מ ח"א סי' נב): שזוכה ל**ביטול**! שזה היעד של החיים – כפי שמסביר שם רבינו – **שאדם יזכה להגיע לידי ביטול!** היינו, שהוא בטל בתוך האור הגדול הזה!

'**ביטול**' זה אותיות '**טיבול**', כי זה מה שנעשה בעת שאדם זוכה **לטבול** עצמו במקוה, שהוא מבטל את כל־כולו אליו יתברך.

בסוף תפילת "בריך שמיה" (שאומרים בעת פתיחת ההיכל) מובאת הלשון "**ביה אנא רחיץ**", '**רחיץ**' הוא ענין של **ביטחון**, ו'**ביה אנא רחיץ**' היינו '**בהקב"ה אני בוטח**" – שימציא לי כל צרכי. פירשו

צדיקים: 'רחיץ' זה ג"כ לשון של **רחיצה**, ענין של **טבילה**. והראשי־תיבות של "**ב'יה א'נא ר'חיץ**" זה '**באר**', שזה ענין של טבילה בבאר העליון, כי יש 'באר מים חיים', ויש 'באר העליון' – שאדם טובל בתוך הבאר העליונה, וזוכה לבטל את עצמו לגמרי, ולהוציא מעצמו את כל הדמיונות.

אדם מסובב עם כ"כ הרבה סיבוכים עד שהוא כמעט 'יוצא מהכלים', הוא לא יודע מה לעשות... הוא נכנס לכל מיני 'פלונטרים' שונים שהוא לא יודע לשית עצה לנפשו... **ומדוע באמת כך קרה לך? כי נעשית 'זקן' בענייניך... אתה חושב שכמו שאתה עכשיו – כך הוא, ולא ניתן לשנות את זה... "כך נראה הבית שלי, כך השלום־בית שלי, נפלתי בפח, אין לי תקוה, אין אפשרות לשנות את זה"... זה בגלל שנפלת תחת הזמן והטבע!** משא"כ כשאדם זוכה שמתקיים אצלו "**ביה אנא רחיץ**" – '**רבש"ע, אני טובל בך, כביכול!**"...

צדיקים אמרו רמז נפלא על הפסוק (תהלים נא, יב) "**לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים**" ר"ת '**אֶטְבֹּל**', איך זוכים ל'**לב טהור**'? כשאדם מטביל עצמו בהקב"ה, כביכול, בבחינת "**ביה אנא רחיץ**" – בבאר העליונה. האר"י הקדוש אומר על הפסוק שאומרים בקריאת שמע שעל המטה (תהלים לא, ו) "**בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי**" שזה ר"ת '**באר**', רמז לבאר העליונה, ענין של ביטול, שאדם זוכה לטבול באלקות, כביכול.

כי זה כל העניין של טבילה – שאדם בטל ומבוטל לגמרי תחת המים, והוא יוצא בריה חדשה... רביז"ל אומר (ספר המידות, אות המתקת דין, סעיף נד): "**ע"י ישיבה במקוה תחת המים, עד שלא יוכל להחזיק בעצמו הרוח והנשינה, נמתק הדין**"; מדוע? כי עכשיו היית כך תחת המים, וכמעט שלא היתה לך אפשרות להישאר כך עוד, כי עצרת את הנשימה עד שכבר אינך יכול עוד, והנה יצאת וקיבלת נשמה חדשה, ואתה בן אדם חדש...

הכלל, ענין של 'זְקֻנָה' מגיע לאדם שנפל תחת הזמן, משא"כ אם זוכה להאמין שיכולים תמיד להתחיל מחדש... איך? כמובן, על זה צריכים הדרכה מצדיקים... כי הנה אמנם זכית להתחיל חיים חדשים, ועכשיו אתה ילד, אבל אם לא מחנכים ומדריכים ילד בהדרכה נכונה – מה הוא ידע?... אותו דבר לאותו אדם: הנה אמנם הוא בגיל מבוגר, אבל הוא זכה להיוולד מחדש, כי הכניס בעצמו בהבנה אמיתית את הלימוד הזה של התחדשות, אם לא ילמדו אותו מה עליו לעשות – הוא יחזור שוב לסורו...

וזוהי מעלת ההתקרבות לצדיקים, שאדם הזוכה להתקרב לצדיקים הם מלמדים אותו: **הרי אתה עכשיו בריה חדשה, אתה ילד בת"ת, הבה ונלמד אותך איך להתנהג...** יש לך בית? זכית להתחתן כבר? "כן, התחתנתי, אבל כבר לפני הרבה שנים, יש לי כבר הרבה ילדים, וזה הולך לי... אני לא מסתדר, לא יודע מה לעשות"... **זה סימן שלא קיבלת הדרכה נכונה!** משא"כ אם עכשיו נולדת מחדש, הנה אתה בא הביתה: "**מזל טוב! חיים חדשים**"... ואם יש לך שכל, אתה תלמד היטב ממה שעבר עליך ב'גלגול שעבר'[א] –

א. אנשים אוהבים לשאול על ענייני גלגולים – "מי הייתי? איפה הייתי?" וכו', אבל באמת, לא צריכים ללכת כ"כ אחורה לאלו הגלגולים שהיו קודם שנולדת, מספיק גלגולים עברת כבר בחייך עכשיו, 'התגלגלת' כמו כדור, כמה 'גלגולים' עברת... יש הבאים לצדיקים ומבקשים שיגלו להם מה היו בגלגול הקודם, אבל באמת לא ירוויח מזה מאומה, אדרבה, יהיה לו יותר חלישות הדעת – "גם את

תלמד מהניסיון שצברת בחייך מחמת מה שעברת, ועתה תדע ממה להיזהר ולהישמר...

מקובל בעולם: **'אין חכם כבעל הניסיון'**; מה הכוונה? תלמד מישהו זמן רב איזה דבר, ותראה לו בספרים, ותדרוש לו דרשות וכו', **עד שהוא לא ירגיש על בשרו את אותו הדבר – הוא לא יבין את זה בשלימות...** ועל כן, אם היה כבר ניסיון לאדם בחייו, שילמד מהניסיון שצבר, ובפרט כשזכה להתחתן, ויש כבר ילדים, אז יש לו ניסיון, והנה עכשיו התחדשת ונולדת מחדש, עתה אתה יודע מה אתה לבנות, היכן נכשלת, ומהם הדברים שעליך לתקן... אכן נפלת ונכשלת בכל מיני דברים, והס"מ בא ואומר לך "זהו, תשלים עם המציאות, כך אתה"... **אבל אתה טוען לעומתו: "אין לי מציאות! אני לא מכיר אותך, ואתה לא מכיר אותי – כי אני עכשיו נולדתי מחדש, ואני מתחיל חיים חדשים"...**

והנה אדם אומר: "אבל 'למעשה', אני זוכר מה'גלגול' הקודם שלי מה עברתי ומה עשיתי, אני זוכר מה קרה אתמול, שלשום, לפני שנה, שנתיים, והאם זה סותר לזה שנולדתי עכשיו מחדש?" התשובה היא: לא! אלא אדרבה, זה שאתה זוכר מה שעברת, זהו הנותן לך עכשיו שכל והדרכה ממה אתה צריך להיזהר, איפה אתה צריך להתקדם, ומה עליך לתקן...

זה מה שהצדיקים מלמדים אותנו, ואם אדם זוכה להתקרב לצדיק, והוא מקבל הדרכה – הוא יכול לזכות לחזור לאושר החיים! מה שהוא חשב "זהו זה; אי־אפשר; אני כבר רגיל לזה; כך אשתי, כך הילדים, וזהו"... **אין דבר כזה! אדם שהוא חי עם התחדשות, הוא חי עם אמונה, זה עושה אותו האדם הכי מאושר והכי שמח בעולם!**

אלו הם הלימודים של הצדיקים, וזהו הלימוד של רבינו, שנותן לנו את השכל איך לחיות את החיים, ואיך "לעשות 'חיים'"... [כן הוא הביטוי גם באידיש: "ער מאכט א לעבען" – "עושה 'חיים'"...], אבל 'חיים' היינו 'חיים אמיתיים', שאדם מרגיש **חיות** בתוך **החיים** שלו...

יש בני אדם ההולכים ומסתובבים כמו קברים נעים, וכדברי שלמה המלך (קהלת ח, י) **"וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבֻרִים וָבָאוּ"** – ראיתי רשעים שהם כבר קבורים, אבל מסתובבים... שזה סובב והולך על אדם שהוא עצוב ומדוכא, מסתובב עם פנים חמוצות, וחושב "מה כבר יש לי לעשות"...

משא"כ אדם שזוכה להתקרב לצדיקים, הוא מקבל חיות בחייו, ובפרט אנו, שזכינו ב"ה להתקרב לרבינו, שרבינו זו הנשמה של משיח המלמד אותנו כל הלימודים הקדושים האלו, **ואנחנו רק צריכים רוקח טוב שיסדר לנו את כל התרופות באופן פרטי...** ספרי רבינו הם כבית־מרקחת, ויש עצות נפלאות על כל דבר שקורה, אבל אדם שלא בקי וידען באלו התרופות, אם הוא יערבב התרופות באופן לא נכון – יגרום דברים לא טובים, ועל צריכים לבוא אל הרוקח, והוא מגלה לאדם: "פה יש לך עצה פלונית – תרופה פלונית"; וכשיש לאדם שכל, הוא מקיים, והוא הכי מאושר...

זה מה שרבינו עושה איתנו, וזה **'אומן ראש השנה'**, שרצה רבינו שנגיע אליו על ר"ה.

הדבר הזה עשיתי?... וכך הוצרכתי לחזור שוב לזה העולם?"... לא צריכים ללכת כ"כ אחורה, הבה ונתחיל מאז שאנחנו זוכרים את עצמנו, זה מספיק גלגול שהיה לאדם...

ר"ה זה יום הקמת המלכות – שמתגלה המלכות של הקב"ה, ובאמת כן נעשה בכל יום, אבל בר"ה – שהוא תחילת השנה, ואז היתה התחלת הבריאה, כמו שאומרים בתפילת מוסף דר"ה **"זה היום תחילת מעשיך"** (לפני כמעט 5,784 שנים) – אז היתה **ההתחלה** של הקמת המלכות.

והעניין הזה מרומז בתחילת פרשת השבוע, שמובא פרשת ביכורים ופרשת תרו"מ, אחר שקיימנו את כל המצוות האלו [שנראה ג"כ איך זה קשור ל"והיה כי תבוא", והמליצה של ר' נתן "והיה כי תבוא **לאומן**"], בפסוק האחרון שם כתיב: **"הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם"** – רבש"ע, תשקיף ותסתכל (כתרגומו: 'אִסְתְּכִי') ממעון קדשך מן השמים, **"וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל"** – רבש"ע, תסתכל עלינו ותברך אותנו!

אומר רש"י שם: **"עשינו מה שגזרת עלינו"** – קיימנו את המצוות שציוות, היינו לבוא לא"י, להביא את פירות הביכורים וכו', **"עשה אתה מה שעליך לעשות"** – עכשיו תקיים מה שאתה אמרת, ומה אמרת? ממשיך רש"י: **שאמרת אִם בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ, וְנָתַתִּי גִּשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם"** – הבטחת לנו, רבש"ע, שאם נלך בחוקות שלך, נקיים את התורה כפי שאנחנו יכולים, כל אחד כפי כוחות, אז הקב"ה יתן לנו את הכל, ומתקיים "ונתתי גשמיכם בעתם"...

שזה אמנם שיחה השייכת לפרשת בחוקתי, אבל לקמן יבואר איך שפרשת השבוע מקושרת באופן ישיר לפרשת בחוקתי.

לכאורה פלא הוא, שמכל התורה רש"י תפס לדוגמא דוקא את הפסוק מפרשת בחוקתי – "אם בחוקתי תלכו וגו' ונתתי גשמיכם בעתם", אך הנה הזכרנו לעיל דברי הגמ' שקורין פרשת כי תבוא לפני ר"ה[ב] כדי שיתקיים 'תכלה שנה וקללותיה' – שאנחנו מסיימים את השנה, וכל הקללות תלכנה לנוקבא דתהומא רבה, ותעזובנה אותנו! ויתקיים בנו (כסיום הפיוט 'אחות קטנה' בליל ר"ה): **'תחל שנה וברכותיה'** – שהשנה תחול עם הברכות! על כן תיקן עזרא הסופר שיקראו פרשת כי תבוא לפני ר"ה.

וכן הוא בפרשת בחוקתי, שקורין אותה תמיד קודם חג השבועות[ג], מדוע? אומרת שם הגמ', שזאת כדי שיתקיים ג"כ ענין של 'תכלה שנה וקללותיה', כי הרי גם בפרשת בחוקתי יש את התוכחה, וחג השבועות זה ענין של ר"ה - ר"ה לפירות האילן, וכן קבלת התורה, שזה קשור מאד לר"ה, וכמו שמזכירים בתפילת מוסף של ר"ה, ב'זכרונות': "אתה נגלית בענן קדשך" וכו' מספרים את כל הסדר של קבלת התורה, ומספרים שהיה קול שופר בקבלת התורה, ועל כן מזכירין זאת בר"ה; נמצא אפוא, שחג שבועות הוא ג"כ ר"ה, ובשני זמנים אלו קורין את התוכחה, כדי לעורר אותנו מן השינה!

וכאמור, זה לא בא בתור שוט של הכאה, אלא מראים לנו רק את המקל והשוט בתור אהבה: **ילדים חמודים וצדיקים, תדעו ממה אני מציל אתכם! תקיימו את התורה ואז יתקיימו כל הדברים הטובים בשבילכם!** וכדברי התורה הקדושה: "הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ" – שהקב"ה יתברך אותנו לא רק עם רוחניות אלא גם עם גשמיות! שזה

ב. לא ממש השבת שלפני ר"ה, אלא מקדימים שבת לפני כן, וכדאיתא בתוס' שם (מגילה לא: ד"ה קללות שבת"כ) הטעם לכך.

ג. וכאמור, לא לפני שבועות ממש, אלא שבת אחר קודם לכן, ופרשת דברים היא השבת שלפני חג השבועות ברוב השנים.

הרמז במילים "**וְנָתַתִּי גִּשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם**" – '**גשמיכם**' היינו **הגשמיות**, זה יהיה '**בעתם**' – מתי שאתם צריכים את זה, תקבלו את הכל! כמו שרביז"ל מזכיר (ליקו"מ ח"א סי' עו) עה"פ (תהלים קמה, טו) "עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ" – כשאדם יש לו ביטחון חזק בהקב"ה, אזי "וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ" – 'בעתו' היינו שאתה מקבל את השפע בזמן!

הקב"ה משפיע שפע! יהיו ישועות! סוף כל סוף תהא ישועה! אם אדם מבקש – תהא לו ישועה! אבל ההתקרבות והזריזות של הישועה יהיה – כפי שאתה עושה יותר הסתכלות וביטחון חזק בהקב"ה: **רבש"ע, אני יודע אשר 'עיני כל אליך ישברו', רק אתה יכול לעזור לי!**

כשיש לאדם טיפה של שכל, הוא רואה ומבין "מי יכול לעזור לי?... הסתבכתי בכל מיני עניינים – אם זה בפרטיות, אם זה הקהילה, 'מאין יבוא עזרי'?"... התשובה טמונה שם! - '**מֵאַיִן** - יבוא עזרי', הישועה תבוא מ'אין' – מכלום, היינו מהקב"ה! מזה תבוא הישועה! וכל זה בתנאי שאדם מגיע להכרה הזאת ש"אף אחד לא יכול לעזור לי במצב בו אני נמצא!"... **מתגלגלים עם האדם כל מיני עניינים, בכלליות ובפרטיות, עם הקהילה וכו', וכל זה הוא רק מהקב"ה!** וכפי שאנחנו נשים את כל מבטנו והסתכלותנו אל הקב"ה – יהיו לנו כאלו ישועות שאי־אפשר לתאר! יתקיים "**ונתתי גשמיכם 'בעתם'**" – בזמן שצריכים אותם! הגשמיות תהיה בזמן, ויהיה חיבור בין גשמיות לרוחניות ללא כל סתירה ביניהם! אדם רואה גשמיות, והוא תוהה "אולי זה ירחיק אותי מרוחניות?"... לא! הכל ביחד!

והרמז בזה, כי '**בעותא**' בלשון תרגום זה **בקשה** [כמו שאומרים בקדיש: "יתקבל צלותהון **ובעותהון**" – 'צלותהון' היינו תפילתם, 'בעותהון' היינו בקשתם], וזהו "ונתתי גשמיכם '**בעתם**'" – לשון של '**בבקשתם**', היינו שאתה מבקש, ואתה יודע שרק הקב"ה יכול לעזור לך, בזה הפסקת עם כל הדמיונות – "ההוא יעזור לי, ככה יעזרו לי" וכו', ואתה יודע היטב: **רבש"ע, רק אתה יכול לעזור לי!**

לפעמים אדם בא לכאלו סיבוכים, כזה 'מבוי סתום', עד שאין דרך לפנות ימין ושמאל, וככתוב אצל האתון של בלעם, שהיתה במשעול הכרמים, ו"אֵין דֶּרֶךְ לִנְטוֹת יָמִין וּשְׂמֹאול" - היא רואה את המלאך לפניה, אבל בלעם אין לו שכל – ומכה אותה, עד שהקב"ה פתח את עיניו... אבל אנחנו, צריך שיהיה לנו שכל, וכשבאים לכזה מקום, ואדם אומר "ככה אני; כך השלום־בית שלי – 'על הפנים'... יש אפשרות לשנות את זה?!"... **יש אפשרות! אם אתה תהיה רציני באמת, ותרצה באמת, ותקבל לימודים שמלמדים אותך, ותנסה באמת קצת לטעום מהלימודים הקדושים שמלמדים אותנו – ענין של התחדשות, ושיכולים להפוך את הכל וכו' - אזי אז תזכה!** יתקיים "השקיפה ממעון קדשך" – שהקב"ה מסתכל עלינו, ומברך אותנו בכל הברכות...

אומר רבינו (ליקו"מ ח"א סי' רלד): "**ה**'שקיפה **מ**'מעון **ק**'דשך" ר"ת '**הקם**', שהוא אחד מהשמות שיש ב'שם ע"ב', מהו 'שם ע"ב'? בסידור של מוהרא"ש, בק"ש של שחרית, בפרשת "והיה אם שמוע" יש שבעים ושתים תיבות [דהיינו שעל כל מילה יש ג' אותיות, וביחד זה ע"ב], שזה נקרא 'שם ע"ב', שהוא שם קדוש.

אחד מהשמות האלו [שזה נקרא חלק מ'שם ע"ב'] הוא '**הקם**', שכאמור זה יוצר

מהפסוק הזה - "**ה'**שקיפה **מ'**מעון **ק'**דשך". ואומר רבינו שם, שכשרוצים להקים מלך, משתמשים עם השם הזה. רבינו מביא פסוק נוסף לשם הזה, הכתוב אצל יוסף הצדיק: "וְהִנֵּה **קָמָה** אֲלֻמָּתִי" (בראשית לז, ז), וכן (דניאל ב, כא) "מְהַעֲדֶּה מַלְכִין **וּמְהָקֵים** מַלְכִין" – שהקב"ה מקים מלכים.

שזהו ר"ה, שאנחנו ממליכים את הקב"ה; בוודאי כן הוא אצל מי שזוכה להיות את רבינו, אבל זה על העולם כולו. הגברים נוסעים, הנשים 'שומרות על הכלים' בבית, אבל אצל כולם זה הזמן של **'הקמת המלכות'** – שאנחנו ממליכים את הקב"ה.

ר' אברהם ב"ר נחמן פעם אמר: **"כל העולם כולו צועקים 'המלך', אבל ההכתרה היא באומן"** – אצל רבינו! זאת אומרת, אנחנו שרוצים להגיע לרבינו [שנזכה בעז"ה לבוא לשלום], מדוע? **כי אנחנו רוצים להקים את המלכות של הקב"ה! ש"יכירו וידעו כל יושבי תבל", שהוא לבדו מלך, ומלכותו בַּכֹּל משלה!** שזו התכלית וזהו היעד שעלינו להגיע אליו, ומיד כשזכינו להגיע לקבלת מלכות שמים כזאת – קיימנו **"הַ'שְׁקִיפָה מִ'מְּעוֹן קָ'דְשְׁךָ"** – **ק'מ'ה'**, הקמת המלכות, ואנחנו אומרים להקב"ה: 'עשינו, רבש"ע, מה שגזרת עלינו, קיבלנו מלכות שמים, עתה אנו מבקשים, רבש"ע, שתקיים מה שהבטחת לנו: "אִם בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ – וְנָתַתִּי גִשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם"'...

ובכאן מגיעים אנו לְהַקֶּשֶׁר שישנו בין אלו הפרשיות – פרשת כי תבוא ופרשת בחוקתי, כי הנה על הפסוק "אם בחוקתי תלכו" יש ארבעים ושנים פירושים בספר "אור החיים" הקדוש[ה], ואחד מפירושיו על "אִם בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ – וְנָתַתִּי גִשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם", הוא מסביר: "אִם בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ" – כשתזכו לקיים את התורה, אזי תראו שאין הבדל בין הגשמיות לרוחניות, שזהו: "וְנָתַתִּי גִשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם" – היינו הגשמיות תבוא לכם 'בעתם', יחד עם אותה רוחניות.

אדם חושב: "אני מגושם – צריך לאכול, צריך להביא פרנסה, יש לי בית, אשה וילדים, וכל זה מניעה לעבוד את הקב"ה"... כל זה כי לא קיבלת **'גשמיכם'** – את אותה **גשמיות**, **'בעתם'** – בזמן ובדרך הנכון, אבל מיד כשאתה זוכה לישוב הדעת, ולדעת ש"בְּכָל דְּרָכֶיךָ דָּעֵהוּ" (משלי ג, ו) – יכולים למצוא את הקב"ה בכל דבר! **אפילו באלו המשיכות הלא-טובות שיש לך, שאתה חושב "אני אדם הכי גרוע בעולם, וממני כבר לא יצא שום דבר"... אם אתה תזכה לשכל אמיתי תראה שבעצם מנחים בך כוחות מיוחדים 'בגלל' שיש לך את כל המשיכות לא-טובות הללו!**

וכמו שאומר האר"י הקודש (מובא במקומות רבים בדבריו), שכשיש לאדם התגברות מיוחדת באיזה דבר, זה לא כדי להראות את גודל שפלותך – שאינך שווה כלום, **בדיוק הפוך! דווקא בגלל שיש לך כוחות עצומים, ואתה יכול להיות הצדיק הכי גדול, האדם הכי מושלם, השלום־בית שלך יהיה הכי מושלם, ודווקא בגלל זה הכל הולך לך הפוך...** ואתה אין לך שכל, אז אתה רואה כל זאת ואומר "זה לא בשבילי... אולי בגלגול אחר"... זה בגלל

ד. אך לא מוחאים כפיים... זו מנהג קדוש של אנשי שלומינו, ומקורו מדברי הנביא (מ"ב יא, יב) "וַיַּכּוּ כָף וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ"; רביז"ל אומר (ליקו"מ ח"א סי' מד) שע"י מחיאת כפיים ממשיכין השגחה וכו'.

ה. זה הקטע הכי גדול ב"אור החיים" שיש על פסוק אחד בלבד; ויש בזה את הסיפור הידוע האיך נתגלגל ביאורים אלו, כי היה ער"ש שהיה ה"אור החיים" בדרכו בגלות, והיה אז בשדה, והתגלו לו מ"ב פירושים נפלאים על זה הפסוק, עד שישנו ספר שבו קיבצו את כל הפירושים ביחד כדי לפרשם אחת לאחד...

שלא זכית לקבל את ההדרכה הנכונה, משא"כ אם אתה יודע שכל הכישלונות, כל הדברים הגורמים לך חלישות, זה בכדי להוציא ממך את הכוחות הרבים הטמונים בך, ולגלות לך שישנה האפשרות לך להצליח בכל העניינים, אם אדם ניגש בגישה כזאת אל החיים – הוא מהפך את הכל... אם רבינו אמר: **"יש ענין שנתהפך הכל לטובה"**, זה בדיוק כך! שיש דרך להפוך את הכל לטובה! ובדיוק כפי שאירע בנס של פורים, שהתקיים (אסתר ט, א) **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"** – היה נראה אז גזירה כ"כ קשה, המן ואחשוורוש היו 'על הגובה', והתקיים **'וְנַהֲפוֹךְ הוּא'** – הכל התהפך לטובה!

ודווקא מהכישלונות שלך, מזה ראית איך זכית להגיע לְהַמַּעֲלָה הכי גדולה שזכית, כי הבנת שזה לא יכול להיות כך, "אין רע יורד מן השמים", וכמ"ש (איכה ג, לח) "מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב" – מהקב"ה לא מגיע כזה דבר, ומה שיש לאדם ניסיונות וקשיים בחיים זה להראות לאדם וללמדו מה הם כוחותיו!

אלו דברים עדינים, כמובן, אבל זה מה שהצדיקים מלמדים אותנו, ואדם שיש את הבקיאות הזאת – הוא הכי מאושר.

זה נקרא לקבל 'מלכות שמים', ועל זה אנחנו נוסעים לרבינו לר"ה; **ובר"ה אנחנו עושים את זה על כל השנה!** לא שזכינו להגיע לרבינו, אמרנו 'המלך', אח"כ חוזרים "והלוואי שפעלתי ישועות"... **אנחנו חוזרים עם הלימודים ביד! שהמלכנו עלינו את הקב"ה ואנחנו ממשיכים! בר"ה מתקיים ה'הכתרה', הכתרנו את המלך, ולא בורחים אחר ההכתרה... אלא יודעים שיש לנו מלך, ואם יש לנו מלך, עלינו לשמור כל השנה מאד על כל המצוות של המלך...**

ועל כן עתה מגיעה פרשת כי תבוא, שהיא ענין של תוכחה, ענין שהמלך מוציא 'תקנון', כדי להזהיר את העם; זה לא חז"ו להפחיד אותנו ולאיים עלינו, אלא להראות לנו את עוצם האהבה שיש להקב"ה אלינו!

ועל כן הצדיקים פירשו את כל פסוקי התוכחה בדרך חיובית, בדרך של ברכה וטוב; מסופר על הבעל התניא, שהוא היה ה'בעל-קורא' בבית מדרשו, ופעם אירע שהוא לא היה נמצא, ומישהו אחר קרא בתורה את פרשת התוכחה [או פר' בחוקתי או פר' כי תבוא], ובנו האדמו"ר האמצעי נפל והתעלף... כשהעירו אותו הוא הסביר: **"כששמעתי עכשיו קה"ת מהבעל-קורא, נפל עלי כזה פחד ואיום מהדברים הנשמעים, עד שהתעלפתי. כשאבא שלי קורא את פרשת התוכחה, בכל מילה אני שומע רק ברכות! רק חיזוק!"...**

נזכיר דוגמא אחת לזה, המובאת בדברי הרה"ק מראפשיץ זי"ע (זרע קודש, פרשת כי תבוא, ד"ה 'הנה ידוע'), על הפסוק: **"יַדְבֵּק ה' בְּךָ אֶת הַדָּבֶר עַד כַּלּוֹתוֹ אֹתְךָ מֵעַל הָאֲדָמָה"**, אם לוקחים את פירושו בפשטות – זה מאד מפחיד, שיהיה דֶּבֶר רח"ל... אך מפרש הרבי מראפשיץ זי"ע: **"יַדְבֵּק ה' בְּךָ אֶת הַדָּבֶר"** – הקב"ה ידביק בך את ה'**דיבור**', אתה תזכה לכזאת דביקות בהקב"ה ע"י הדיבור שלך, **"עַד כַּלּוֹתוֹ אֹתְךָ מֵעַל הָאֲדָמָה"** – תזכה להגיע ל'**כלות הנפש**' מרוב אור דביקות הדיבורים שזכית! ובפרט כפי שמלמדנו רבינו את ענין ההתבודדות, שעל איתא בדבריו ז"ל (ליקו"מ ח"א סי' צט) שאדם צריך להגיע לכזאת שלימות ההתבודדות, עד שמרוב דיבורים יהיה סמוך מאד שתצא נשמתו ח"ו מעוצם צערו וכיסופיו וגעגועיו לה' יתברך באמת, ע"ש, שזהו **"יַדְבֵּק ה' בְּךָ אֶת הַדָּבֶר"** – הקב"ה ידביק

בך את ה'דיבור', "**עַד בַּלֹּתוֹ אֹתְךָ מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ**" – אדם חושב "אני פה מסתובב בזה העולם, ומה יהיה איתי כבר?"... ופתאום מתהפך הכל! אתה זוכה להגיע לכזאת דביקות בהקב"ה!

וגם בזה צריכים לדעת שזו מתנה מאת הקב"ה, שזהו "**יַדְבֵּק ה'** בְּךָ אֶת הַדָּבָר" – זה הקב"ה מדביק בך, ואיך זוכים לזה? כפי שמתחילים אנו את תפילת העמידה (תהלים נא, יז): "**אֲ-דֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ**" – אנחנו מבקשים מהקב"ה: **רבש"ע, תפתח את הפה שלנו!** כי גם על זה צריכים סייעתא דשמיא, שאדם ידע שזה לא מצידו לבד... פעמים רבות אדם ניגש להתבודדות ומרגיש "אין לי דיבורים, מאיפה אני מתחיל?"... ולכן אדם מבקש: **ה', שפתי תפתח!**

בליקו"מ ח"א סי' י"ח מדבר רבינו גבי אשת ר' חנינא בן דוסא[1], ורבינו מזכיר שם: **'אשת'** ר"ת "**אֲ-דֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח**", כי ידועים כ"כ הרבה סיפורים בגמרא (רובם במסכת תענית דף כ"ה) אילו אותות ומופתים היו אצל ר' חנינא בן דוסא ואשתו – בנו בית בתפילה, מילאו תנור בדברי-מאפה ע"י תפילה, עד שנתנו להם רגל של זהב מן השמים בשביל פרנסתם... התעוררה אשת ר' חנינא בן דוסא ואמרה: "וכי בשמים יהיה לכולם שולחן עם ג' רגליים ולנו רק ב' רגליים? לא צריך את זה"... והם התפללו, ויצאה יד מן השמים ולקחו את זה חזרה... והגמרא מסיימת שם: גדול הנס האחרון מן הראשון; למה? כי אם אדם זוכה ומתפלל, ע"י פועל ישועה – יורדת רגל של זהב מן השמים... אבל לקחת את זה בחזרה? זה לא כ"כ מהר... אבל הם היו כאלה צדיקים, והיו כ"כ קשורים ודבוקים בתפילה, עד שהחליטו שלא צריכים את זה, ופעלו שיקחו זאת חזרה; אומר רבינו שזהו "אשת ר' חנינא בן דוסא" - **'אֵשֶׁת'** ר"ת "**אֲ-דֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח**", שמבקשים מהקב"ה: **רבש"ע, תפתח את השפתיים שלנו!**

שזה קשור לענין התפילות של ר"ה, שזוכים להתפלל ולשמוע קול שופר, ואח"כ מבקשים: "**ארשת שפתינו יערב לפניך**" – אנחנו מכירים שהכל מתנה מהקב"ה!

אומר רבינו בתורה י"ח הנ"ל, ש**'אשת'** הוא ג"כ ר"ת פסוק המוזכר בפרשת השבוע, בענין בנין מזבח, שיש מצוה (דברים כז, ו) "**אַבְנֵי שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה** אֶת מִזְבַּח ה' אֱלֹקֶיךָ" – צריכים לבנות את המזבח מאבנים שלימות, אי־אפשר לקחת מסור או פטיש ולסתת האבנים, אלא צריכים לקחת "אבנים שלימות" [אם היו צריכים לסדר משהו, ידוע שהיה את השמיר, שהיא עשתה את כל מה שצריך... העיקר שלא להעלות על זה ברזל]. אומר רבינו: **'אשת'** ר"ת "**אַבְנֵי שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה**", שזהו "**אֲ-דֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח**", "**אשת** ר' חנינא בן דוסא".

והיוצא מזה למעשה, שאדם צריך לשמור כל החיים שלו שיהיה בבחינת "**אַבְנֵי שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה**" – **'אבנים'** זה אותיות (כדאיתא בספר יצירה), היינו תפילות, וכן 'אבנים' רומז להיצר הרע, כדאיתא במס' סוכה, שאחד משמות היצר הרע הוא 'אבן', וזה בדיוק העניין האמור, שהנה אדם מרגיש שיש אצלו 'אבנים', לא סתם 'אבן' אחת... אלא המון אבנים... **ויש אפשרות דיקא מזה לבנות "את מזבח ה'**

---

1. בער"ח זכינו רבים מאיתנו להיות בקברו של ר' חנינא בן דוסא ואשתו; גם אלו שלא הגיעו בפועל ממש, הקהילה הקדושה זכתה להיות! אנחנו ב"ה מאוחדים!

אלקיך", אתה לוקח את כל הדברים השליליים, מה שנדמה לך שאין כבר תקוה, ואתה בונה מזה "מזבח ה' אלקיך"... ואתה עושה מזה תפילות ובקשות! הרי למדת כבר על העור שלך את הכל... איך נקלעת לזה – לא שואלים שאלות, זו המציאות, כך הוא, הגעתי אל ה'מבוי סתום' הזה... אבל מה שהס"מ רוצה ח"ו להחליש את דעתי שאין תקוה ואי–אפשר לשנות את זה, מגרשים אותו בכל תוקף – **תלך מפה! אינני רוצה לדעת ממך!** כי יש דרך, שאם אדם באמת יהיה רציני, ויכיר ויבין ש"בלתך אין להושיע" – אין שום דרך אלא רק ע"י הקב"ה, **הכל יתהפך לטובה!** וכהבטחת רבינו: "יש ענין שנתהפך הכל לטובה"... ו'להפוך' היינו להפוך ממש, מן הקצה אל הקצה!

וזו התוכחה שבאה לפני ר"ה, שמזכירים את כולנו לכל זה, הקב"ה אומר: "אני רוצה את הטובות שלכם!" וכמו הדוגמא הנ"ל מדברי הרה"ק מראפשיץ זי"ע, ואם לוקחים את כל מה שצדיקים פירשו בזה – יכולים לעשות חיבור שלם המפרש את כל התוכחה לברכות... ובזה רואים מהו 'מן ההפך אל ההפך': **"יַדְבֵּק ה' בְּךָ אֶת הַדָּבֶר"** – זה פחד... אבל מפרש הצדיק: **"יַדְבֵּק ה' בְּךָ אֶת הַדָּבָר"** – הקב"ה ידביק בך כזה דיבור, **"עַד כַּלּוֹתוֹ אֹתְךָ מֵעַל הָאֲדָמָה"** – עד שתגיע לכלות הנפש ממש, ותזכה להיות כ"כ דבוק בהקב"ה!

זה ענין של **פרשת כי תבוא** לפני **ראש השנה**, שמתקיים **'תכלה שנה וקללותיה'**, ולכאורה מה הכוונה? וכי זה 'תרגילי' שקורין את התוכחה בתוך הפרשה ומתקיים 'תכלה שנה וקללותיה'? זה כ"כ קל שיתקיים 'תחל שנה וברכותיה'? כל זה אם אנחנו מבינים את העניין הזה – שזה אפשרי! וכמו שקראנו בפרשת שבוע שעבר (דברים כג, ו): **"וְלֹא אָבָה ה' אֱלֹקֶיךָ לִשְׁמֹעַ אֶל בִּלְעָם"** – אילו מילים קדושות! איזו התחזקות ואיזה דיבור מתוק זה! הקב"ה לא רוצה לשמוע את בלעם! 'בלעם' זה היצר הרע, זה הס"מ, זה עמלק, כל זה הוא 'בלעם', והקב"ה לא רוצה לשמוע לו!

ומה כן? **"וַיַּהֲפֹךְ ה' אֱלֹקֶיךָ לְךָ אֶת הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ ה' אֱלֹקֶיךָ"** – זה ממש ענייננו בפרשת השבוע, שהקב"ה לא חפץ לשמוע אל בלעם! אבל בלעם מתגבר, וכל אחד מתמודד עם המשיכות הלא-טובות שלו, ומהי העצה? **"וַיַּהֲפֹךְ ה' אֱלֹקֶיךָ לְךָ אֶת הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ ה' אֱלֹקֶיךָ"** – פה הסוד! הקב"ה יראה לך דרך איך להפוך את כל הקללה לברכה! מה שנראה כאילו בלעם מתגבר ושולט וכו' ואומר כל מיני איומים וכו' – הן עמלק והן בלעם [הם כולם אותו חבר'ה...], ואדם מאד מפחד, אבל כשאדם יודע **"וְלֹא אָבָה ה' אֱלֹקֶיךָ לִשְׁמֹעַ אֶל בִּלְעָם"** – הקב"ה לא רוצה לשמוע לו, ואפילו שנראה כאילו מפחידים אותנו וכו', אבל אנחנו יודעים היטב: **"כִּי אֲהֵבְךָ ה' אֱלֹקֶיךָ"** – הקב"ה אוהב אותנו, ואנחנו מאמינים באמונה שלימה שיתקיים **"וַיַּהֲפֹךְ ה' אֱלֹקֶיךָ לְךָ אֶת הַקְּלָלָה לִבְרָכָה"** – כל הקללות יתהפכו לברכות...

נמצא אפוא, שיש דרך לזה, שמתפללים ומבקשים **'תכלה שנה וקללותיה'**, ומה עושים עם הקללות? מהפכים אותם! לוקחים את כל הקללות האלו ומהפכים אותן לברכות! את כל הירידות, ניסיונות וקשיים שהיה לי, עכשיו אני מהפך אותם לברכות! אני מוצא מה שהקב"ה רצה ממני באלו הדברים **'בגלגול זה'!** מה שהספקתי להתגלגל כבר בחיי – אני בחור, אברך, מבוגר, זקן (בשנים), אבל יש אפשרות להפוך את הכל! למה? **"כִּי אֲהֵבְךָ ה' אֱלֹקֶיךָ"** – הקב"ה אוהב אותך!

זו פרשת השבוע שקורין קודם ר"ה, להכין את עצמנו להקמת מלכות שמים – "הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ", שאנחנו מקבלים עול מלכותו יתברך, וכמובן יחד עם רבינו; רבינו ביקש אותנו לבוא אליו, כדי להתפלל על הקמת המלכות, שיתגלה לכל העולם כולו, בחינת (זכריה יד, ט) "**וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ**", יחד עם הצדיק, שזה רבינו, שהוא שורש נשמת משיח שיגלה את זה לכל העולם כולו, והבה ונתחיל עם עצמנו... אם זכינו בחסד חינם לדעת מהלימודים של רבינו – עלינו להתחיל עם עצמנו, להנחיל זאת לבני ביתינו, לדאוג שהבית שלנו יהיה ככה... ואפילו שיש מניעות וכל מיני קשיים, איך מתמודדים? עם שכל נכון! עם דבר חיובי! אם משדרים בבית כזה מסר של שמחה ואהבה – הבית הזה הוא בית של רבינו! בית של שמחה, של אמונה ותפילה! ואת זה אף אחד לא יכול להכחיש... אם אדם יתחיל עם כל מיני דברים פרטיים ורצונות עצמיים וכו' יכול להיות שלא מקובל על האחר, אבל אדם שהוא משדר את המסר של שמחה – מתקבל אצל כל אחד!

ובזה יובן מה שהתחלנו דברינו, שהנה כתיב "והיה כי תבוא אל הארץ", ור' נתן היה רגיל לכתוב "והיה כי תבוא '**לאומן**'", וכי זה משחק מילים? לבוא אל 'הארץ', לבוא 'לאומן', מה העניין בזה? **אבל כל הגילוי של רבינו, כל הגילוי של אומן, זו קדושת ארץ ישראל!**

המדרש בתחילת פרשת בראשית (בר"ר א, א) מביא את הפסוק (משלי ח, ל) "**וָאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אָמוֹן**", ואומר המדרש: אל תקרי 'אָמוֹן' אלא 'אֻמָּן', היינו **אומן**, א"כ זהו "ואהיה אצלו **אומָן**", כי כל העניין של רבינו להכניס בנו **אמונה**, שזו 'הקמת המלכות', שאנחנו מאמינים שהקב"ה הוא מלך ומלכותו בכל משלה, שזו קדושת ארץ ישראל, וכדברי רבינו (ליקו"מ ח"א סי' ובעוד מקומות רבים) עה"פ (תהלים לז, ג) "**שְׁכָן אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה**" – המקום של אמונה הוא בארץ ישראל!

וזה ענין השמחה הנ"ל שצריכה להיות לאדם, שזה ג"כ ענין של ארץ ישראל, וכדאיתא בדברי ה"אור החיים" הקדוש (ריש פרשתן): '**אין שמחה כשמחת ארץ ישראל**'; והוא זכה בעצמו להגיע לארץ ישראל, והיה פה כשנה קודם הסתלקותו, היו לו כיסופים גדולים להגיע לארץ ישראל. וידוע לנו איך שרצה הבעש"ט הקדוש להגיע לארץ ישראל כדי להיפגש עמו, שזה היה ממש בשנתו האחרונה, קודם שהסתלק, והוא זה שאומר עה"פ "והיה כי תבוא" – 'והיה' לשון שמחה, כי אין שמחה כשמחת ארץ ישראל, כי זו שמחת האמונה הקדושה, שאדם זוכה להגיע לארץ ישראל, ויש לו אמונה!

ורבינו אומר בפירוש (ליקו"מ ח"ב סי' קט) עה"פ (תהלים לז) "**צַדִּיקִים יִירְשׁוּ אָרֶץ**", שקברי צדיקים קדושים בקדושת ארץ ישראל; והנה רביז"ל היה אז בחייו, אז נקט לדוגמא את קברו של סבו הבעש"ט הקדוש, שמקום מנחותו קדוש בקדושת א"י [אנחנו יודעים כמה רבינו בילה שם בציון הבעש"ט, כשהוא ילד צעיר הוא היה בורח תמיד אל הסבא, וביקש ממנו מה שהיה צריך...], **ואנחנו יש לנו את הציון של רבינו!**

נמצא א"כ, ש"והיה כי תבוא **לאומן**", ו"והיה כי תבוא **אל הארץ**" זה אותו דבר, ומזה תשובה לאלו השואלים תמיד "מה זה לצאת מארץ ישראל ולהיות בחו"ל בר"ה" וכו', והיתה בזה שאלה לכל מיני אנשים שלא רצו לצאת מארץ ישראל כלל, אבל אנחנו יוצאים '**מארץ ישראל**' – '**לארץ ישראל**'! אנחנו נוסעים לרבינו כדי

שהוא ילמד אותנו איפה אנחנו נמצאים... מגיעים לרבינו כדי שילמד אותנו מה זה "אל תקרי **'אָמוֹן'** אלא **'אֱמֶת'**" – שתזכה לדעת מה זו **אמונה**, מהי **שמחה**, מהי **ארץ ישראל**, זהו "והיה כי תבוא **אל הארץ**"...

עשינו כמה הקשרים בין פרשת השבוע לפרשת בחוקתי, ואפשר עוד לומר רמז נאה בראשי התיבות של הפסוקים: "אִם בְּחֻקֹּתַי תֵּילֵכוּ וְאֶת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ" ר"ת 'אבות' (כדברי בעל הטורים שם), וזה אותן אותיות של "וְהָיָה כִּי תָּבוֹא אֶל הָאָרֶץ"; שזה הקשר בין שתי פרשיות אלו, שיתקיים **'תכלה'** שנה וקללותיה' – נגמור כבר עם כל הקללות, מספיק! זהו! הגיע עד האף! [כך היה רגיל מוהרא"ש לומר, ג"כ באידיש].

אנחנו עכשיו מתחילים להפוך – לקיים **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"**, להפוך הכל לטובה! שאדם יודע "אני עכשיו אקח את עצמי בידיים, אהפוך את הבית שלי לבית של שמחה, של אמונה, של תפילה", ותזכור היטב: **זקן אסור להיות!** ואכן עכשיו נולדתי, אבל אני לומד מהניסיון שיש לי מהגלגול **הזה**, שעכשיו נהייתי קצת יותר חכם... ואזכה להבין עכשיו איך להגיע **"אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ"** – שתקבל את כל הברכות ואת כל ההשפעות הטובות, כל מה שכתוב בפרשה, ומסיימים **"הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ"** – רבש"ע, **'עשינו מה שעלינו'**, מזכיר רש"י בפירוש את הפסוק: "אִם בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ", שעל זה עבדנו - שנזכה להגיע לזה, אזי אז מבקשים מהקב"ה: **'עשה מה שהבטחת לנו'**, שתהא בעז"ה שנה טובה ומבורכת, ישועות בכל העניינים, בני חיי ומזוני רוויחי, ונזכה בעז"ה בקרוב לקבל פני משיח צדקנו, ותהא שנת גאולה וישועה!

זכות הדפסת והפצת הגיליון

לע"נ האישה הכשרה הצדקת
מרת חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע"ה, ולע"נ הרה"ח ר' בנימין ביניש בן ר' יחזקאל שרגא ז"ל

להצלחת בנימין בן אהרן נ"י וכל משפחתו, ולהצלחת ליאור אורי בן אלישבע נ"י וכל משפחתו, וכל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ"י
הילד ישי בן סילקא יעל נ"י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ"י
נעמי מרים בת חוה תחי'
סילקא יעל בת אביבה תחי'

ולע"נ ר' שלמה חנוך חרש ז"ל בן ר' ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע"ה, ר' יעקב דוד בן אברהם ז"ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע"ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט"א. לע"נ אליעזר שלמה ז"ל בן בנימין שיבלחט"א. לע"נ אהרן בן שלמה ז"ל. והילד יהונתן ז"ל בן אושרה דינה תחי'. ולע"נ מיכל רונית ע"ה בת שרה ויצחק.

וכן לעילוי נשמת האשה הכשרה מרת **סיון בת אליהו** ע"ה
[נדבת בנה נחמן נתן נ"י]

***

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון "אשי ישראל" בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

***

לתרומת עבור הגיליון - לרפואה, הצלחה וכדו', ניתן לפנות לטלפון: 052-7691732

***

כנסו לאתר 'ברסלב שלי' breslevsheli.co.il